

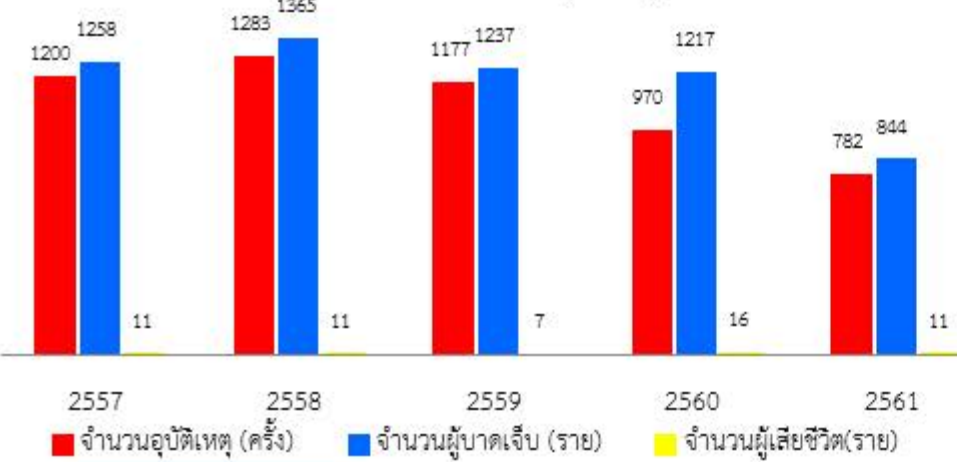
เพื่อลดอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา

บทนำ

นางวันเพ็ญ บูรณวานิช ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

ตารางแสดงสถิติจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ จำแนกรายปี

สถานการณ์อุบัติเหตุทางจราจรของอำเภอจักราช ใน 2557-2559 มีอัตราการบาดเจ็บ 1365, 1237, 1217 รายต่อแสนประชากร ตามลำดับ และอัตราการบาดเจ็บเสียชีวิตร้อยละ 16.69, 15.52, 15.47 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ ในปี 2561 อำเภอจักราช มีอัตราการบาดเจ็บทางถนน 170.22 ต่อแสนประชากร และอัตราการบาดเจ็บเสียชีวิต ๒๗.๙๙ ต่อแสนประชากรซึ่งสูงขึ้นเกือบเท่าตัวจากปีก่อนๆ ปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหาคืออุบัติเหตุทางถนนขาดความชัดเจนและต่อเนื่อง มีลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานการทำงานด้านอุบัติเหตุจะทำเฉพาะในช่วงเทศกาลเท่านั้นยังไม่มีกลไกการทำงานร่วมกันของหน่วยงานในพื้นที่ โดยเฉพาะกับอปท. ภาคเอกชนและชุมชนขาดแผนการทำงานตลอดทั้งปีที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน

วัตถุประสงค์

1. ได้รูปแบบการดำเนินงานเครือข่ายทุกภาคส่วนของอำเภอจักราชในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร
2. ได้ผลการดำเนินงานที่ลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในอำเภอจักราช

วิธีการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนการป้องกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนด้วยกลยุทธ์ 5ส. ผ่านระบบสุขภาพอำเภอ (DHS) กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดการดำเนินงานระบบสุขภาพอำเภอเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในระดับจังหวัด "ร้อยละของอำเภอที่มี District Health System (DHS) ที่เชื่อมโยงระบบบริการปฐมภูมิกับชุมชนและท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ" ซึ่งคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขที่พยายามผลักดันการทำงานและการป้องกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนผ่านระบบสุขภาพอำเภอ (DHS) ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนและอำเภอ (สปถ.อำเภอ) และทีมสหสาขาวิชาชีพ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่การทำงานร่วมกัน (Team) ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล โดยมีเป้าหมายร่วมกัน

แผนภาพ กลยุทธ์ 5 ส.กับระบบสุขภาพอำเภอ

ผลการดำเนินงาน

1. จำนวนการบาดเจ็บของอุบัติเหตุทางถนนเทียบปีงบประมาณ 2560 กับปีงบประมาณ 2561 จำนวนการบาดเจ็บลดลงร้อยละ 62.44
2. จำนวนครั้งของอุบัติเหตุทางถนนเทียบกับปีงบประมาณ 2560 กับปีงบประมาณ 2561 จำนวนครั้งลดลงร้อยละ 30.95
3. จำนวนการตายของอุบัติเหตุทางถนนเทียบปีงบประมาณ 2560 กับปีงบประมาณ 2561 จำนวนการตายลดลงร้อยละ 66.66 จะพบว่าจุดเสี่ยงที่ได้จัดการไปมีอุบัติเหตุลดลงถึงร้อยละ 93.34

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

จักราชสังคมอุดมสุข เป็นจุดเด่นของอำเภอจักราช เป็นคณะทำงานเพื่อพัฒนาอำเภอโดยมีนายอำเภอเป็นประธานเครือข่าย ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนอย่างจริงจัง ผู้บริหารได้แก่ นายอำเภอและผู้บริหารของส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อทำความเข้าใจ ให้ความร่วมมือ และขอรับการสนับสนุนให้ดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายรวมทั้งมีการทำ MOU ร่วมกัน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

ปัญหาอุบัติเหตุจราจรยังมีปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ปริมาณรถที่เพิ่มขึ้น แรงม้า/ความแรงของรถเพิ่มขึ้น คนขับหน้าใหม่ที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น แต่คนทำงานยังเท่าเดิม และปัญหาบางอย่างในด้านนโยบายยังไม่ถูกแก้ เช่น การขนส่งมวลชนที่ไม่สมบูรณ์ การควบคุมปริมาณรถยนต์ เป็นต้น

ทำไมที่ได้กับชุมชน/องค์กร

จากการดำเนินการในครั้งนี้ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน ได้แก่ มีการแก้ไขจุดเสี่ยงที่มีอยู่ในอำเภอ 17 จุด กลุ่มผู้นำชุมชน ข้าราชการ นักเรียนมัธยมและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้น ลดการเกิดอุบัติเหตุในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการครั้งต่อไป

1. งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงานบางกิจกรรม
2. ประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการ เห็นควรให้เพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์
3. การดำเนินการด้านกฎหมายจราจร เห็นควรให้มีมาตรการอย่างจริงจังสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายอยู่บ่อยครั้ง